

Er hospitalernes indsats overfor patienter med alkoholproblemer tilstrækkelig?

Hospitalsindlæggelser og dødelighed hos danskere, der har været på hospitalet med et alkoholproblem.

GRO ASKGAARD, LÆGE OG PHD
STATENS INSTITUT FOR FOLKESUNDHED OG KØGE HOSPITAL

Resultater fra projekt med fremskudt alkoholbehandling på Regionshospitalet Randers.

LOUISE BALTZER SØNDERGAARD, SYGEPLEJERSKE OG FAGLIG LEDER
RUSMIDDELCENTER RANDERS, RANDERS KOMMUNE

BAGGRUND FOR OPLÆG:

Landsdækkende undersøgelse af hospitalsindlæggelser og dødelighed i op til 15 år efter en hospitalskontakt med åbenlyse alkoholproblemer

G Askgaard¹, DA Leon², T Deleuran³, and JS Tolstrup¹. *Hospital admissions and mortality in the 15 years after a single hospital contact with an alcohol problem: a prospective cohort study using the entire Danish population.* Under review.

¹Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, København

²Department of Non-Communicable Disease Epidemiology, Faculty of Epidemiology and Population Sciences, London School of Hygiene & Tropical Medicine, London, UK

³Medicinsk Hepato-Gastroenterologisk afdeling V, Århus Universitetshospital, Århus

En helt almindelig dag på skadestuen, medicinsk, psykiatrisk, kirurgisk afdeling...

PERSONER MED ÅBENLYSE ALKOHOLPROBLEMER ER ÅRSAG TIL
CIRKA 130.000 HOSPITALSKONTAKTER PER ÅR I DANMARK

Hvad gør vi på hospitalet, når der kommer en person med et åbenlyst alkoholproblem?

B-VITAMIN

VÆSKE

LEJRER SÅ MAN IKKE KASTER OP I LUFTVEJENE

BEHANDLER ALKOHOLABSTINENSER FOR AT FOREBYGGE KRAMPER

Klar til at komme hjem efter en hospitalskontakt med et alkoholproblem. Hvad så?

ALKOHOL

INFORMATION TIL
PATIENTER I PSYKIATRIEN

Hvad kan du gøre
Hvis du beslutter dig for en at ændre alkoholvaner, kan du søge støtte og hjælp fra din kommune. Du kan også gå til læge eller kontakte en alkoholklinik i nærheden af hvor du bor.

Adresser og åbningstider findes på kommunens hjemmeside. Man behøver ikke at blive henvist fra læge, men det kan være en god idé at røge og aftale at man kommer.

Se også:

- www.lifudsportalen.dk, Kommunernes behandlingstilbud
- www.hops.dk/alkohol/, AlkoholGuiden til lokale behandlingstilbud. Der findes også en telefonlinje: tlf. 80 33 06 10
- www.alfomalkohol.dk, Borgerrettet generel oplysning om alkohol og alkoholproblemer
- www.anonym-alkoholikere.dk, Til mennesker, med et alkoholproblem, og deres pårørende.

Psykiatrien Region Sjælland
Fælledvej 6
4200 Svaneke
58 53 60 00
www.regionsjælland.dk/psykiatrien

Marts 2017

REGION SJÆLLAND
PSYKIATRIEN
vi er til for dig

Vores undersøgelse:
Alle danskere med en hospitalskontakt med åbenlyse
alkoholproblemer for første gang 1998-2002

---

15 ÅR LANDSPATIENTREGISTERET
DØDSÅRSAGSREGISTERET

39.000 HOSPITALSPATIENTER MED ÅBENLYSE
ALKOHOLPROBLEMER

Karakteristik af de indlagte

Hvem var de 39.000 danskere, der kom på hospitalet med et åbenlyst alkoholproblem for første gang 1998-2002?

Type af alkoholproblem		Køn	
• Fuldskab	40%	• Mænd	69%
• Skadeligt alkoholproblem	20%		
• Alkoholafhængighed	40%	Alder	
		• Median (midterste 50%)	44 år (33-55)
Type af hospitalskontakt		Uddannelsesniveau	
• Indlæggelse	53%	• ≤9 år	50%
• Skadestuebesøg	32%		
• Ambulant besøg	15%	Kendt med somatiske sygdom	30%
Type af afdeling		Kendt med psykiatiske sygdom	14% M 27% K
• Somatisk	77%		
• Psykiatrisk	23%		

Udregning af incidensrate ratioer for indlæggelser og dødsårsager

---

Antal indlæggelser eller dødsårsager blandt danskere,
der har haft én hospitalskontakt med åbenlyse alkoholproblemer

---

Forventet antal indlæggelser/dødsårsager
beregnet ud fra hele den danske befolkning for køn, alder og årstal

=

Hvor mange gange hyppigere er der indlæggelser/dødsårsager
blandt danskere med en hospitalskontakt med et alkoholproblem

Kahoot nr 1

Hvor mange gange hyppigere end baggrundsbefolkningen er de 39.000 danskere der har haft én hospitalskontakt med åbenlyse alkoholproblemer indlagt på psykiatrisk afdeling med en misbrugsdiagnose de næste 15 år?

- a) 5 gange hyppigere for mænd og kvinder
- b) 10 gange hyppigere for mænd, 15 gange hyppigere for kvinder
- c) 15 gange hyppigere for mænd, 45 gange hyppigere for kvinder

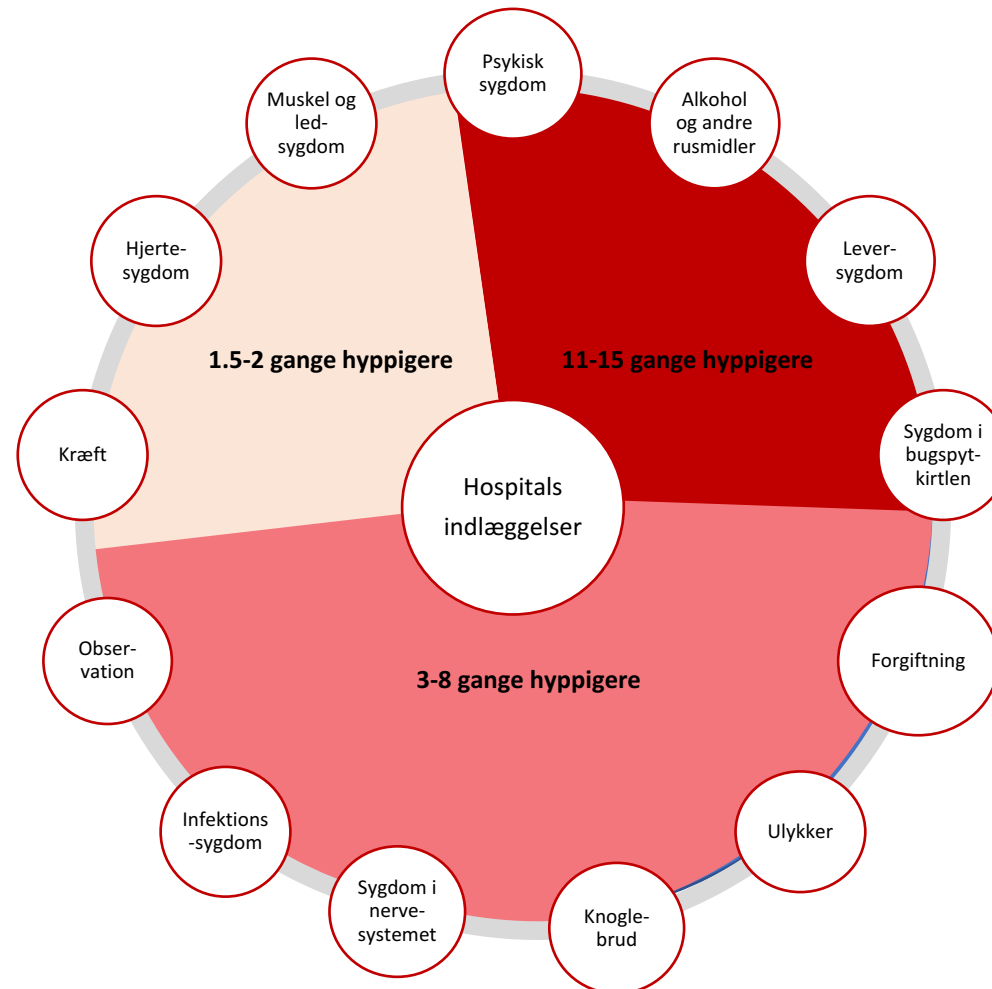

Rigtige svar = c)

Mænd: 10.614 gange mod 563 forventede antal gange (15 gange hyppigere)

Kvinder: 5225 gange mod 126 forventede antal gange (45 gange hyppigere)

Alle typer af indlæggelser de næste 15 år forekom hyppigere blandt danskere, der havde haft en hospitalskontakt med et alkoholproblem

45% af de ekstra indlæggelser i forhold til baggrundsbefolkningen havde klassiske alkoholrelaterede årsager: psykisk sygdom, leversygdom, ulykker, forgiftninger og knoglebrud.

Kahoot nr 2

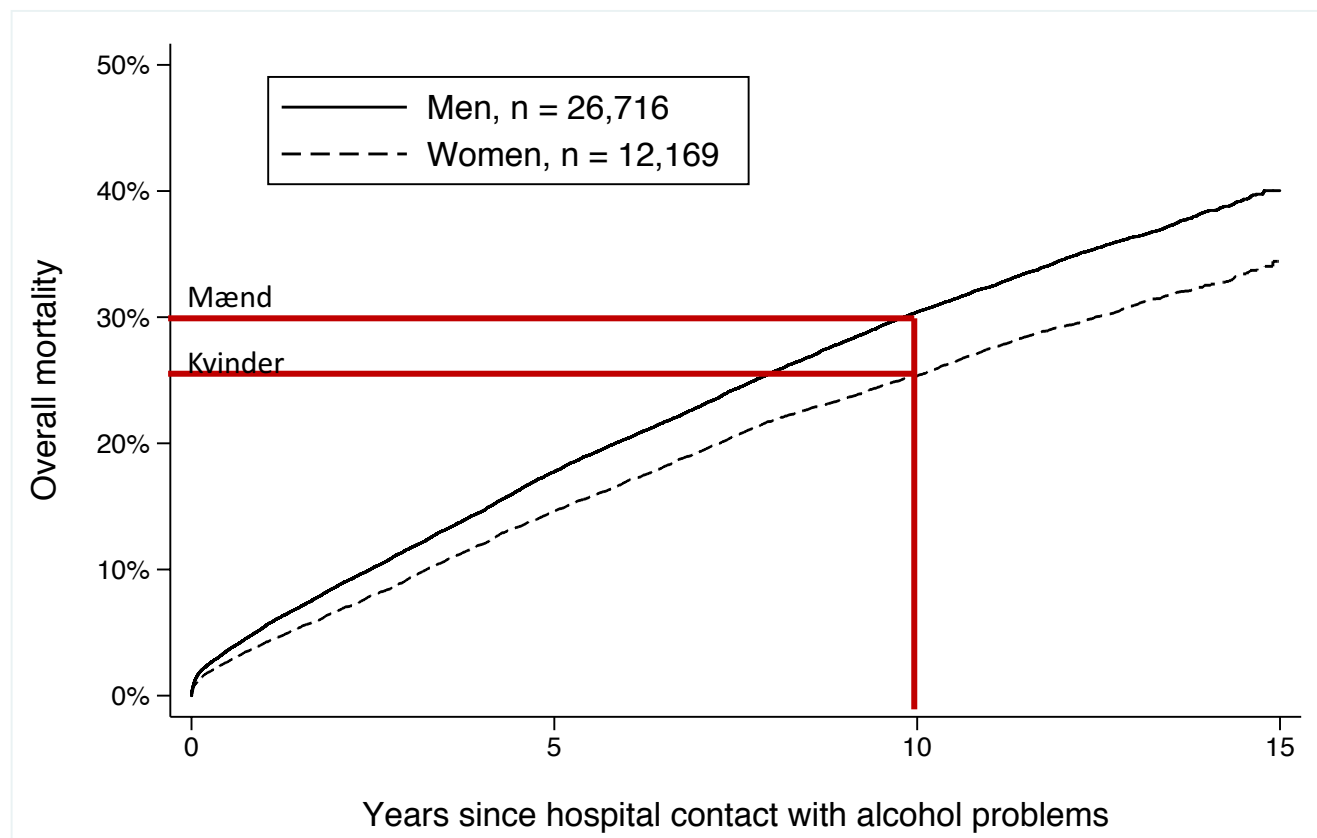

Hvor mange af de 39.000 personer med en hospitalskontakt med åbenlyse alkoholproblemer i 1998-2002 var døde 10 år senere (gennemsnitsalder 44 år)?

- a) 16%
- b) 20%
- c) 28%

Rigtige svar c) – 28% af danskere der har været på hospitalet med åbenlyse alkoholproblemer er døde efter 10 år

Danskere der har været på hospitalet med åbenlyse alkoholproblemer har en stor risiko for at dø af alkohol

---

- Øget risiko for alle typer af dødsårsager.
- 29% af dødsfald blandt mænd og 25% blandt kvinder skyldtes alkohol direkte – årsager som alkoholisk leversygdom og alkoholforgiftning.
- Alkohol-forårsagede dødsårsager forekom 16 gange hyppigere for mænd og 33 hyppigere for kvinder sammenlignet med baggrundsbefolkningen.
- Rygerelaterede årsager forekom 3.5 gange hyppigere i forhold til baggrundsbefolkningen.
- Selvmord forekom 6 gange hyppigere blandt mænd og 10 gange hyppigere blandt kvinder i forhold til baggrundsbefolkningen.

Konklusioner

Danskere der har været på hospitalet én gang med åbenlyse alkoholproblemer:

- Indlægges langt hyppigere end baggrundsbefolkningen de næste 15 år (3 gange så hyppigt på somatisk sygehus, 12 gange så hyppigt på psykiatrisk sygehus)
- Har en meget høj dødelighed (28% på 10 år)
- Fortsatte alkoholproblemer er årsag til en meget stor del af de ekstra indlæggelserne og overdødelighden

Måske kan vi gøre noget mere for danskere, der kommer på hospitalet med alkoholproblemer?

...så vi kan forebygge sygdom og død